

Wojciech Jokiel
Miłość i miłosierdzie w utworach poetyckich s. Faustyny Kowalskiej w świetle
Pisma Świętego

Doktorat niniejszy nosi tytuł: „Miłość i miłosierdzie w utworach poetyckich s. Faustyny Kowalskiej – w świetle Pisma Świętego”. Wiele pozycji zostało już napisanych na temat *Dzienniczka* św. Faustyny Kowalskiej. Jednak jak dotąd temat jej poezji nie doczekał się właściwie osobnych opracowań. Ta praca doktorska ma na celu uzupełnić tę lukę w literaturze, poświęconej polskiej Mistyczce. Doktorat koncentruje się na przedstawieniu w jaki sposób temat miłości i miłosierdzia Bożego i ludzkiego, przedstawiony na kartach Starego i Nowego Testamentu, koresponduje z ujęciem tego zagadnienia w wierszach św. Faustyny. Sformułowano zatem następujące pytanie badawcze: „W jaki sposób przedstawienie miłosierdzia i miłości Bożej oraz ludzkiej, ukazane w Starym i Nowym Testamencie, koreluje z prezentacją miłosierdzia i miłości Bożej oraz ludzkiej w poezji św. Faustyny Kowalskiej?”. Pytanie to jest warte odpowiedzi, gdyż w wierszach s. Faustyny koncentruje się, jak w soczewce, przekazane jej przez Chrystusa przesłanie o Bożej miłosiernej miłości, którą każdy wyznawca Zbawiciela powinien starać się odzwierciedlać w swoim życiu.

W pracy zastosowano metodę teologiczną pozytywną – polegającą na analizie źródeł i wyprowadzeniu wniosków. Głównymi badanymi źródłami jest Pismo Święte oraz 56 wierszy zawartych w *Dzienniczku* Świętej. Analiza jest podparta także odpowiednią literaturą przedmiotu – dokumentami Kościoła, książkami i artykułami.

Schemat pracy przedstawia się następująco:

- a) W pierwszym rozdziale przybliżone zostało hebrajskie, greckie i łacińskie biblijne słownictwo miłości i miłosierdzia. Trzeba zauważyć, że zarówno autorzy natchnieni jak i tłumacze Pisma Świętego posługiwali się różnymi terminami, za pomocą których starali się opisać miłość Bożą i ludzką. Znajomość tych różnorodnych pojęć ułatwia zrozumienie zamysłu pisarzy biblijnych, którzy tworząc w różnych kontekstach historycznych i literackich, starali się przekazać prawdę o Bogu, którego miłość jest zarazem ojcowska (stanowcza i wierna) i matczyna (troskliwa, płomienna i poruszająca do głębi całą Jego istotą). Przybliżenie różnych biblijnych pojęć miłości i miłosierdzia stanowi dobry punkt wyjścia do analizy zagadnienia miłosiernej miłości w Starym i Nowym Testamencie, a także w poezji św. Faustyny.

- b) Drugi rozdział pracy zawiera analizę sposobu ujęcia miłości i miłosierdzia Bożego i ludzkiego w Starym Testamencie. Autor pracy, pisząc o miłosiernej miłości Bożej, wyróżnił wielorakie jej przedstawienia – ściśle powiązane z różnymi, komplementarnymi obrazami Boga w Starym Przymierzu. Przybliżono zatem postać Boga jako miłosiernego Stwórcy i Ojca, Przyjaciela i Oblubieńca, Wspomożyciela, a także miłosiernego i sprawiedliwego Sędziego. Po przedstawieniu tych odcieni Bożej miłości, podjęto także temat miłości i miłosierdzia ludzkiego, opisanego na kartach Starego Testamentu. W ujęciu Starego Przymierza, wierzący Izraelita powinien okazywać miłość i miłosierdzie rodzinie i innym członkom narodu wybranego (ewentualnie przybyszom, którzy na stałe osiedli w ziemi Izraela). Dopiero Jezus Chrystus w swoim nauczaniu poszerzył pojęcie bliźniego na wszystkich ludzi – także nieprzyjaciół.
- c) Trzeci rozdział poświęcony jest Nowemu Testamentowi – przede wszystkim koncentruje się na Osobie i ziemskiej misji Jezusa Chrystusa, który jest wcielonym Miłosierdziem Bożym. Omówiono zatem wprawdzie Wcielenie Syna Bożego jako przejaw niezgłębionego miłosierdzia Bożego. Następnie opisano miłosierną ziemską działalność Chrystusa i Jego relacje miłosiernej przyjaźni z Józefem i Maryją, Apostołami, Janem Chrzcicielem, Szawłem-Pawłem i różnymi biblijnymi kobietami. Dalej, omówiono nauczanie Jezusa o miłosierdziu – także w przypowieściach. Wreszcie podjęto również temat Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Zbawiciela – jako szczytowych przejawów miłosierdzia Bożego. Na zakończenie tego rozdziału przybliżono jak, według Nowego Testamentu, pierwsze pokolenia uczniów Pańskich starały się wcielać w życie naukę Boskiego Mistrza. Jezus jest bowiem najdoskonalszym Nauczycielem zarazem miłosierdzia i sprawiedliwości.
- d) Czwarty rozdział zawiera analizę wierszy św. Faustyny. Autor pracy pokazał, że między Mistyczką a Bogiem nawiązała się więź głębokiej przyjaźni i czystej miłości. W wierszach s. Faustyny pojawiają się wątki biblijne – przede wszystkim, ona również ukazuje Boga jako miłosiernego Stwórcę i Ojca, Przyjaciela i Oblubieńca, Wspomożyciela w trudnościach oraz Odkupiciela. W poezji Mistyczki łączą się zatem przedstawienia Boga obecne już w Starym i Nowym Testamencie. Faustyna uczyła się miłosiernej miłości podczas codziennej relacji z Jezusem – a także, jak tylko mogła,

głosiła własnym przykładem miłosierdzie Boże wszystkim ludziom – słowem, czynem i modlitwą. Swoje wiersze kierowała zarówno do grzeszników, jak i do osób, które już weszły na drogę nawrócenia – wszystkich wzywała do ufności w niezgłębione miłosierdzie Boże.

Odpowiadając zatem na pytanie badawcze, trzeba stwierdzić, że istnieje ścisły związek między przedstawieniem tematu Bożej i ludzkiej miłości i miłosierdzia w Piśmie Świętym a wierszami s. Faustyny. Swoim własnym codziennym, nierzadko mistycznym, doświadczeniem Boga, odmalowała ona Jego obraz, bardzo zbliżony z biblijnymi przedstawieniami miłosiernego Pana. W wierszach św. Faustyny znajduje się kwintesencja nauki o miłosierdziu Bożym. Poezja Mistyczki jest także świadectwem tego, jak s. Faustyna starała się sama świadczyć innym miłosierdzie – i wcielać w życie naukę jej Boskiego Oblubieńca.